

Frankrig efter Krigen.

—o—

I *La Revue hebdomadaire* for d. 25. Marts 1916 har Maurice Donnay, Medlem af det franske Akademi skrevet en Artikel — *Après* — som ved de Tanker om Fremtidens Frankrig, han deri fremsætter, har Interesse langt udover Landets egne Grænser.

Han taler om den Fattigdom og Sparen, der nødvendigvis maa indtræde i alle de Lande, som har oplevet Krigen, og som vil vedvare i mange Aar. Menneskene maa vænne sig til at leve enklere, hvad der absolut ikke er af det onde, da de derved skaanes for mange af de Sorger, Ængstelser og moralske Udskejelser, som Rigdommen altid fører med sig. Og ligesom »Lejlighed skaber Tyve«, kan den ogsaa skabe »nøjsomme, fornuftige Mennesker«. Man kan godt nyde Livet i enkle og skønne Former. At nyde Livet er nemlig ikke at kaste Penge ud af hundrede Vinduer, at betale tidobelt Pris af Tingenes Værdi, at være Snob, at følge de skiftende Moder, at

more sig ved Gægl og letfærdige Fornøjelser.

Og saa skilder han, hvorledes Krigen virker som et rensende Fornøielsesbad paa dette sorgløse, letlevende Frankrig, der pludselig besjæles med Helteaanden fra de svundne, store Tider. Ud af den Feberrus, hvori der leves, skimtes allerede Fremtidens ny Frankrig, skønt og betagende, hvor Byerne blomstrer, Landet befolkes, hvor hver Provins igen lever efter sine Skikke; hvor de unge Mænd vil være Atleter, hvor Kunst og Litteratur vil udfolde sig efter store, rene Linier, fremfor alt et Frankrig, arbejdsomt og barmhjertigt som ingen Sinde før. Et Frankrig, som efter at have bekæmpet den videnskabelige Raahed, tager Kampen op mod al Sygdom og Last og Elendighed, mod al Uvidenhed, disse al overdreven Luksus' sorgelige Følgesvende.

Ti alle forstaar nu, at det er Frankrigs Eksistens, dets Frelse, det gælder. Der er intet mere, som hedder Partier, rig eller fattig; alle forenes i den højeste Kraftanspændelse, Kvinderne kappes paa Hospitaler, i Værksteder, overalt i Iver og Opofrelse. De

tænker paa de fattige, de ulykkelige; de udpønser Midler til at finde dem, til at hjælpe dem; de inddeler dem i Klasser, i Grupper. De fyldes af den inderligste Medfølelse overfor Flygtningene fra Belgien og Nordfrankrig; de lever sparsommeligt og tarveligt, baade af Nødvendighed og af moralske Grunde som en Slags Bod og Sonoffer.

Men Krigen vedbliver at rase. Man vænner sig til alt. Nye, gode Vaner opstaar. Som Helhed betragtet har Franskmændene altid været beundringsværdige, de er intelligente, resignerede, taalmodige, forhaabningsfulde. Der har stadig løbet to Strømme i Frankrig; den ene fører Lige-gladhed, Havesyge, Fornøjelser med i sit Løb; den larmer og bruser og falder i Øjnene. Den anden er langtydbyere, langt større af Udstrækning; men først nu er den kommet frem i det fulde Dagslys, derfor tør Fremtiden imødeses med saa store Forventninger og uden nogen Ængstelse.

Kvinderne vil komme til at spille den største Rolle i det »Fornøielsens Arbejde«, som skal udføres, naar Krigen en Gang er endt. Den enestaa-

Modehandleren.

En natlig Passiar om Rotter og Kvindesag.

Det var d. 31. Maj 1916, at jeg første Gang modtog hans Besøg. Han kom op paa „Kvinden og Samfundet“s Kontor i den Time, hvor Aftenskureringen vemodig opløser sig i den lyse Sommernat.

Jeg kendte ham straks paa det parfumerede, krøllede Haar, den festlig svævende Gang og den Blanding af typisk Butiks-Behagelighed og dømnisk Ironi, som kendetegnede alt, hvad han foretog sig eller sagde.

„De har bevist mig den Ære at aftrykke min sidste Tale i „Kvinden og Samfundet“s Nummer 10,“ sagde han og sank med klædelig Nonchalance ned paa den Stol, jeg bød ham.

„Æren ligesom Fornøjelsen var paa vor Side,“ svarede jeg høflig. Han smilede forbindtlig, idet han lod den guldknappede Spanskørssstok balancere paa sine behandskede Fingerspidser.

„De har sat Dem den uløselige Op-gave at ville lære Kvinderne den Kunst at tænke,“ fortsatte han.

„Jeg anser den ingeniunde for uløselig,“ svarede jeg.

„Men det gør jeg med Deres naadige Tilladelse.“ Han bukkede sig ned paa Stolen med et af sine affable Butiks-Buk.

„Jeg kender nemlig Kvinden, og jeg elsker hende, som hun er, pjanket, koket og lige til Daarekisten, og jeg taaler ikke, at man forandrer den mindste Flig af hendes rene Væsen. De kan for mig gerne give hende Valgret og Valgbarhed, Adgang til alle Landets Embeder, ja gøre hende til Minister, om De vil, men De skal lade mig om at bestemme, hvad hun skal iføre sig, naar hun gaar til Stemmerummet, naar hun tager Plads i Rigsdagen, naar hun disputerer for Doktorgraden.“

Hans Øjne lyste med Fosforglans, og han løftede patetisk Haanden med den straagule Handske.

„Denne min uafhængelige Part i hende skal ingen Valgretsforure fratage mig. Frigjort for alle Fordommens Lænker skal hun vedblive at være min Træl. — Forstaar De nu, hvorfor jeg har kæmpet som en rasende for Kvindernes Valgret og øvrige Ligestilling? Jo højere hun stiger i den offentlige Anerkendelse, jo vanvittigere skal den Pynt blive, jeg byder hende at hænge paa sig, og jo latteligere Afstanden mellem det, hun giver sig ud for at

være og det, hun er. Den Dag hun fremtriner som Konseilspræsident og Kongens ansvarshavende Minister, ud-majet som et Fastelavnssris, duftende som en Parfumbutik, kaster jeg mig som en østerlandsk Slave i Støvet for hendes Fødder og hænger en Narrebjelde paa hver af hendes Skonæser, og min Triumf vil være fuldkommen, saa fuldkommen som noget i denne ufuldkomne Verden!“

Han tav, hed og ophidset, og svingede det parfumerede Lommeørklæde frem og tilbage foran sit Ansigt.

„Den Dag oprinder aldrig,“ svarede jeg med Overbevisning. „En ny Kvindetype dæmmer for Menneskeheden. Det gamle Afgudsbillede vakler paa sit Postament. De bedste Mænd og Kvinder kæmper paa vor Side.“

„Men Rotterne har jeg paa min Side,“ svarede han med et underfundigt Smil. „Disse kære, smaa, allestedsnærværende og lyssky Gnavern. Jeg har sikret mig fortræffelige Eksemplarer af Arten, Hanrotter og Hunrotter i Flæng. De arbejder for mig alle Vegne: i Litteraturen, i Rigsdagen, i Kommunalraadene, men først og fremmest i Pressen. Som nu her f. Eks.“

Han halede et Blad op af Lommen. „Dansk Kvindeblad“ læste jeg paa Forsiden.